

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

น้ำมันจัดได้ว่าเป็นทรัพยากรทางธรรมชาติที่มีความสำคัญต่อทุกๆฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นชาวบ้านธรรมดาไปจนถึงบริษัทในอุตสาหกรรมต่างๆ ทั้งขนาดเล็กและใหญ่ การเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันในตลาดโลกแต่ละครั้งไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มขึ้นหรือลดลงจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตและราคาขาย เพราะในการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดต่างก็ต้องมีการนำน้ำมันเข้ามาใช้เป็นปัจจัยในขั้นตอนการผลิตต่างๆ รวมไปถึงการจัดส่งกระจายสินค้าให้ถึงมือผู้บริโภค

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้ทำการเปลี่ยนแปลงระบบการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากระบบคร่าเงินมาเป็นการลอยตัวเงินบาทในปี พ.ศ. 2540 ซึ่งมีผลทำให้เงินบาทมีค่าอ่อนตัวลง การนำเข้าสินค้าประเภททุนมีราคาสูงขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เปลี่ยนแปลงไป น้ำมันเป็นสินค้านำเข้าหลักชนิดหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินบาท ประกอบกับการลดกำลังการผลิตของกลุ่มประเทศผู้ค้าน้ำมันทำให้ประเทศไทยต้องมีการนำเข้าน้ำมันในราคาที่สูงขึ้นเรื่อยๆ โดยราคาน้ำมันดีเซลได้เพิ่มจากราคา 9.9 บาทต่อลิตร (ราคา ณ วันที่ 18 เดือนมีนาคม 2541) เป็นราคา 14.14 บาทต่อลิตร (ราคา ณ วันที่ 9 เดือนมิถุนายน 2544)¹ ทำให้ผู้บริโภคภายในประเทศต่างได้รับความเดือดร้อนทั้งทางตรงและทางอ้อมจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น

จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้นนี้เองจึงทำให้เกิดการเสาะหาเชื้อเพลิงที่สามารถนำมาใช้ทดแทนน้ำมันทั้งน้ำมันดีเซลและเบนซินได้ ซึ่งในปัจจุบันสถาบันวิจัยและเทคโนโลยีการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยกำลังทำการวิจัยน้ำมันไบโอดีเซลจากน้ำมันปาล์มดิบผสมกับน้ำมันดีเซล² ในขณะเดียวกันก็มีสถานีน้ำมันไบโอดีเซลที่ได้จากการผสมน้ำมันมะพร้าวผสมกับน้ำมันก๊าดในเชิงพาณิชย์ ซึ่งเป็นน้ำมันที่เกิดจากภูมิปัญญาของนายยุทธชัย วิวิญญ์กุลธรร³ เป็นผู้คิดค้นสูตรขึ้นและให้บริการแพร่หลายอยู่ในเขตอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

¹ การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย. (2544). ราคาน้ำมัน [Online]. Available : <http://s16-ho.ptt.or.th/oilprice/asp/listbuyer.asp> [2544, มิถุนายน 7].

² เรื่องเดียวกัน

³ อธิชา ชื่นใจ. “ไบโอดีเซล ภูมิปัญญาและความหวัง(3)-น้ำมันมะพร้าวผสม อีกสูตรไบโอดีเซล”, หนังสือพิมพ์เดลินิวส์. วันที่ 6 เดือนมิถุนายน, หน้า 7. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เดลินิวส์. 2544.

จังหวัดเชียงใหม่ก็เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีผู้ให้ความสนใจดำเนินธุรกิจสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซล ซึ่งในปัจจุบันจังหวัดเชียงใหม่มีสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลเปิดดำเนินการแล้วจำนวน 5 แห่ง โดย 2 แห่งตั้งในเขตอำเภอเมือง และอีกสามแห่งตั้งในเขตกิ่งอำเภอคอยหล่อ อำเภอสันทราย และอำเภอจอมทอง อำเภอละหนึ่งแห่งตามลำดับ โดยสถานีบริการแห่งแรกเริ่มให้บริการเมื่อวันที่ 1 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2544⁴ นอกจากนี้ยังมีนักธุรกิจอีกเป็นจำนวนมากในเขตภาคเหนือที่ให้ความสนใจที่จะลงทุนและเปิดดำเนินการสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลขึ้น ซึ่งการใช้้ำมันไบโอดีเซลไม่เพียงแต่จะช่วยประเทศไทยในเรื่องการสงวนเงินตราต่างประเทศในการซื้อน้ำมันแล้ว ยังเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนมะพร้าวที่ประสบปัญหาหาค่าผลผลิตตกต่ำให้สามารถขายมะพร้าวได้ในราคาที่สูงขึ้น ยังเป็นการอนุรักษ์ธรรมชาติ รักษาสิ่งแวดล้อมและประหยัดพลังงานอีกทางหนึ่ง

อย่างไรก็ตามธุรกิจสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลในจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการให้ข้อมูลของสื่อเช่น การเสนอข่าวในแง่ลบของการใช้น้ำมันไบโอดีเซลในเรื่องปัญหาที่เกิดจากการใช้น้ำมันไบโอดีเซล ซึ่งทำให้มีผลกระทบต่อยอดขายและการลงทุน รวมไปถึงทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อน้ำมันไบโอดีเซล ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการที่จะทำการศึกษาถึงเรื่องทัศนคติของผู้บริโภคในเขตจังหวัดเชียงใหม่ในเรื่องความรู้ของผู้บริโภคในเรื่องน้ำมันไบโอดีเซล ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคน้ำมันไบโอดีเซล ความพอใจภายหลังการซื้อพฤติกรรมในการใช้น้ำมันไบโอดีเซล และปัญหาที่พบจากการใช้น้ำมันไบโอดีเซล เพื่อที่ผู้ที่มีความสนใจจะได้นำไปใช้ให้เป็นประโยชน์หรือแนวทางในการตัดสินใจลงทุน การดำเนินงานและการกำหนดกลยุทธ์การตลาดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บริโภคในเขตจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อน้ำมันไบโอดีเซล

⁴ สัมภาษณ์ ปฐวี อักษรวนิช ผู้บริหารสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลสาขาอาเขต จังหวัดเชียงใหม่ (เก็บข้อมูลช่วงการศึกษารายงานค้นคว้าอิสระเรื่องทัศนคติของผู้บริโภคในเขตจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อน้ำมันไบโอดีเซล, พฤษภาคม-มิถุนายน 2544 โครงการหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).

⁵ เรื่องเดียวกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้บริโภคในเขตจังหวัดเชียงใหม่ที่มีต่อน้ำมันไบโอดีเซล
2. เพื่อให้ผู้ที่สนใจที่จะทำการลงทุนสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลและผู้บริหารสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลที่มีอยู่แล้วสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์ และประกอบการตัดสินใจ การดำเนินงาน หรือการวางแผนทางการตลาดของสถานีบริการน้ำมันไบโอดีเซลต่อไป

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University